

شیوه نامه ی مراحل انجام پایان نامه

انجام پایان نامه، مستلزم انجام مراحل زیر است. عدم انجام هر یک از مراحل زیر و اجزای آن ها، مانع از دفاع دانشجو می شود:

الف. انتخاب استاد راهنما و مشاور

ظرفیت اساتید، در ابتدای هر سال، بنا بر تعداد دانشجویان ورودی همان سال، در شورای گروه آموزشی مشخص می شود. انتخاب استاد راهنما، کاملاً در اختیار دانشجو است. انتخاب استاد راهنمای دوم و استاد مشاور، بنا به نیاز دانشجو و به پیشنهاد استاد راهنمای اول صورت می گیرد. گروه، می تواند در خصوص انتخاب استاد راهنما برای دانشجویانی که بنا به اظهار کتبی، به هر دلیل قادر به انتخاب استاد راهنما نشده اند، در شورای گروه آموزشی تصمیم گیری نماید. تمامی اعضای هیأت علمی گروه آموزشی، به شرط دارا بودن مرتبه ی استادیاری و بالاتر و همچنین، مربیان دارای بیش از ده سال سابقه ی عضویت در هیأت علمی دانشگاه، راهنمایی پایان نامه های کارشناسی ارشد را بر عهده بگیرند. بنابراین، اسامی تمامی اعضای هیأت علمی واجد شرایط فوق در گروه آموزشی (اعم از استاد، دانشیار، استادیار و مربیان با بیش از ده سال سابقه ی تدریس) به همراه تخصص آن ها- بنا به اظهار عضو هیأت علمی- در تابلو اعلانات گروه آموزشی نصب شده و دانشجویان، می توانند با مراجعه به این اسامی، از تخصص اساتید محترم آگاه شوند.

ب. طرح پیشنهادی

لازم است طرح پیشنهادی برای پایان نامه ی کارشناسی ارشد (مطابق فرم موجود در سایت) حداکثر تا پیش از شروع کلاس های نیمسال سوم تحصیل دانشجو (مطابق تقویم آموزشی نیمسال)، به کمک استاد راهنما، تکمیل شده و برای تصویب به گروه آموزشی ارائه شود. شورای گروه آموزشی، پس از بررسی طرح ارائه شده، می تواند یکی از تصمیمات زیر را در خصوص طرح پیشنهادی اتخاذ نماید:

۱. پذیرش کامل

۲. پذیرش مشروط به انجام پاره ای اصلاحات جزئی

۳. بازنگری با انجام اصلاحات کلی

۴. مردود

دانشجو موظف است اصلاحات را حداکثر تا یکماه پس از جلسه انجام داده و برای ارزیابی مجدد به گروه عودت دهد. در خصوص مورد ۲، نیاز به تشکیل جلسه ی مجدد نبوده و تشخیص کفایت یا عدم کفایت اصلاحات انجام شده، توسط مدیر گروه آموزشی صورت می گیرد. در خصوص مورد ۳ و ۴، لازم است طرح پیشنهادی مجدداً در شورای گروه آموزشی بررسی شود. در خصوص زمان بندی و جزئیات تکمیل طرح پیشنهادی، به سایر اطلاعیه ها مراجعه نمایید.

پ. فرآیند پیش برد پایان نامه

وظیفه ی نظارت بر فرآیند پیش برد پایان نامه ی دانشجو، بر عهده ی استاد راهنما و کمیته منتخب هدایت دانشجو است. این کمیته، مرکب است از استاد (یا اساتید) راهنما، مدیر گروه آموزشی و یکی از اعضای گروه آموزشی به عنوان «عضو حقیقی کمیته ی منتخب». دانشجو موظف است پس از تصویب موضوع پایان نامه، هر دو ماه یکبار، گزارش پیشرفت کار خود را به طور شفاهی (یا در صورت لزوم، به طور کتبی) به این کمیته ارائه دهد. زمان بندی تشکیل جلسات مربوطه، بر عهده ی مدیر گروه آموزشی است. نظر این کمیته، مبنی بر مطلوبیت یا عدم مطلوبیت پیشرفت دانشجو، می تواند در تصمیم گیری برای تمدید سنوات دانشجو مؤثر باشد.

ت. ارائه سمینار

هر دانشجوی لازم است حداکثر تا یکماه پیش از دفاع نهایی، سمیناری از محتوای پایان نامه ی خود، ارائه دهد. این سمینار، به درخواست دانشجوی و با تأیید استاد راهنما برگزار می شود. در این جلسه، دانشجوی به مدت ۴۴ دقیقه فرصت دارد به معرفی محتوای پژوهش خود، مشتمل بر مسأله، چارچوب نظری، روش و یافته ها بپردازد. ارائه ی طرح نهایی در جلسه ی سمینار، ضروری نیست. این جلسه، به طور عمومی برگزار شده و لازم است استاد راهنما (حداقل یکی از اساتید راهنما)،مدیر گروه (یا نماینده ی وی)و نماینده ی کمیته منتخب هدایت دانشجوی در آن شرکت داشته باشند. این جلسه، می تواند پیشنهاد، توصیه یا تذکراتی به دانشجوی ارائه دهد. سؤال و جواب در این جلسه، برای عموم حاضران آزاد است. این جلسه، هیچ نمره ای ندارد اما برگزاری آن، یکی از شروط لازم برای انجام دفاعیه نهایی است. اعلان عمومی این جلسه، حداقل یک هفته قبل از تاریخ برگزاری آن، باید در تابلو اعلانات مؤسسه نصب شود.

ث. ارائه مقاله

هر دانشجوی لازم است حداقل یک مقاله از دستاوردهای پایان نامه ی خود، ارائه داده باشد. این مقاله، می تواند به مجلات یا همایش های معتبر ارائه شده باشد. ارائه ی نسخه ی چاپ شده یا پذیرش رسمی مقاله، ضروری است. نمره ی مقاله، تنها در صورتی به دانشجوی تعلق می گیرد که مقاله ی چاپ شده یا پذیرش آن، در جلسه ی دفاعیه ارائه شود. چنانچه دانشجویی نتواند مقاله ارائه کند؛ لازم است برای دفاع نهایی خود، از تحصیلات تکمیلی مؤسسه، مجوز اخذ نماید. بارم بندی نمره ی مقاله، مطابق جدول زیر است:

نوع مقاله	حداکثر امتیاز بازای هر مقاله	حداکثر امتیاز قابل محاسبه
چاپ یا پذیرش مقاله علمی در نشریه علمی و پژوهشی یا نشریه نمایه شده معتبر ملی یا بین المللی	تا ۲ امتیاز	۲
چاپ یا پذیرش مقاله علمی در نشریه علمی ترویجی	تا ۱.۷۵ امتیاز	
ارائه یا پذیرش مقاله کامل در سمینارهای بین المللی	تا ۱.۵ امتیاز	۱.۵
ارائه یا پذیرش خلاصه مقاله در سمینارهای ملی یا بین المللی	تا ۱ امتیاز	
ارائه یا پذیرش مقاله در سمینارهای داخل دانشگاه	تا ۰.۷۵ امتیاز	۱
مقاله مستخرج از پایان نامه جهت ارسال به نشریات با تایید حداقل یکی از داوران پایان نامه	تا ۰.۵ امتیاز	

تبره: لازم به ذکر است در صورت دارا نبودن مقاله در نشریات علمی-پژوهشی، علمی-ترویجی یا سایر نشریات نمایه شده ی معتبر، مجموع امتیازات سایر موارد مربوط به مقالات، حداکثر حداکثر ۱.۵ خواهد بود.

همچنین، لازم است که مقاله، واجد شرایط زیر نیز باشد:

۱. وابستگی استاد راهنما و دانشجوی به مؤسسه، در آن قید شده باشد.
 ۲. نام استاد راهنما در مقاله ذکر شده باشد (تقدم و تأخر آن، اهمیتی ندارد).
 ۳. برگزارکننده ی اصلی همایش های ملی و بین المللی، نهاد دانشگاهی باشد. به مقالات ارائه شده در همایش ها و سمینارهایی که توسط نهادهای غیر دانشگاهی (هر چند با مشارکت دانشگاهها) برگزار می شوند؛ امتیازی تعلق نمی گیرد.
 ۴. مقاله، مستخرج از پایان نامه ی دانشجوی باشد.
- لازم است مقالات ارائه شده، به هنگام اخذ مجوز دفاع، مطابق فرم مربوطه، به تأیید استاد راهنما رسیده و سپس، به گروه آموزشی ارائه شوند.

ج. کسب مجوز دفاع

دانشجویان می توانند حداقل شش ماه پس از تصویب طرح پیشنهادی، از پایان نامه خود دفاع کنند. برای اخذ مجوز دفاع، لطفاً حداقل پانزده روز کاری پیش از تاریخی که برای دفاع از پایان نامه ی خود در نظر گرفته اید؛ مدارک زیر را به گروه آموزشی تحویل دهید. لطفاً به زمان بندی مهلت نهایی دفاع در هر ترم توجه داشته و چنانچه قصد دارید در آخرین مهلت از پایان نامه خود دفاع کنید؛ با توجه به تراکم احتمالی در این تاریخ، حتماً بیست روز کاری پیش از موعد نهایی، به گروه مراجعه کنید. مدارک لازم به شرح زیر است^۱:

۱. فرم تکمیل شده (صفحه ی رو) مجوز دفاع،
۲. فرم تکمیل شده سمینار (شامل گزارش برگزاری جلسه سمینار)،
۳. گواهی شرکت در جلسات سمینار و دفاعیه،
۴. گواهی چاپ مقاله (و فعالیت های پژوهشی) که به تأیید استاد راهنما و مدیر تحصیلات تکمیلی مؤسسه رسیده باشد،
۵. دو نسخه ی چاپ شده از رساله (به صورت سیمی شده یا کلاسوری)،
۶. یک آلبوم از نقشه ها در مقیاس مناسب (به صورت سیمی شده)،

^۱ نقص در ارائه ی هریک از مدارک زیر، مانع از صدور مجوز دفاع می شود.

CD.۷ حاوی نقشه ها و مدارک تصویری در دو نسخه (بهتر است فایل ترسیمی در cd قرار گیرد)،

پس از تعیین داوران و تاریخ دفاع توسط گروه آموزشی، رساله و آلبوم نقشه ها توسط گروه آموزشی به داوران تحویل داده می شود. در صورتی که به دلیل محدودیت هایی، گروه آموزشی قادر نباشد که رساله را به داوران تحویل دهد؛ ممکن است این مسئولیت به دانشجو واگذار شود. در این صورت، لازم است پس از تحویل رساله، رسید (امضای فرم مجوز دفاع) دریافت شود. همچنین، لازم است که دانشجویان، یک هفته پیش از تاریخ پیشنهادی، قطعی بودن این تاریخ را از گروه آموزشی استعلام نمایند. رساله هایی که فاقد شرایط لازم برای ارائه باشند؛ در این تاریخ مشخص شده و با ذکر اشکالات به دانشجویان عودت داده می شود. پس از اطمینان از قطعی بودن تاریخ دفاع، لازم است که دانشجویان محترم، برگ اعلام عمومی جلسه دفاعیه ی خود را تکمیل نموده جلسه دفاعیه ی خود را تکمیل نموده و حداقل یک هفته پیش از تاریخ برگزاری جلسه، سه نسخه از آن را در تابلو گروه آموزشی، ورودی و یکی از تابلوهای درون مؤسسه نصب نمایند.

چ. اعلان عمومی دفاع

لازم است که دانشجویان، یک هفته پیش از تاریخ پیشنهادی، قطعی بودن این تاریخ را از گروه استعلام نمایند. رساله هایی که فاقد شرایط لازم برای ارائه باشند؛ در این تاریخ مشخص شده و با ذکر اشکالات به دانشجویان عودت داده می شود. پس از اطمینان از قطعی بودن تاریخ دفاع، لازم است که دانشجویان، برگ اعلام عمومی جلسه دفاعیه ی خود را تکمیل نموده و حداقل یک هفته پیش از تاریخ برگزاری جلسه، سه نسخه از آن را در تابلو گروه آموزشی، ورودی و یکی از تابلوهای درون مؤسسه نصب نمایند.

ح. دفاع

هر دانشجوی، ۳۰ دقیقه فرصت در اختیار دارد تا پایان نامه ی خود را معرفی کند. با برنامه ریزی و تمرین، سعی کنید که بر این زمان تسلط داشته باشید. ارائه ی شما، می تواند مشتمل بر این موارد باشد: عنوان، بیان مسأله، سوالات تحقیق، فرضیه، چارچوب نظری، روش، یافته ها، نتایج و طرح (مخصوص دانشجویان معماری). در نهایت، باید مقالات ارائه شده نیز در اسلاید آخر گنجانده شوند. به طور تیتروار و با الگوی رفرنس نویسی مورد استفاده، به مقاله اشاره کنید). اسلاید اول، باید مشابه صفحه اول پایان نامه شما باشد (بر اساس قالب ارائه شده در صفحه ی تحصیلات تکمیلی). در اسلاید دوم، فهرست (یا ساختار) ارائه ی خود را مشخص کنید و بسیار فشرده، توضیح بدهید که تا انتها، به چه مواردی خواهید پرداخت. در تهیه اسلایدها لطفاً به خوانایی آن ها و خلاصه بودن متن اسلایدها توجه داشته و از کپی کردن متن های طولانی از رساله، خودداری کنید. هر اسلاید، حداکثر می تواند حاوی ۱۰۰ کلمه باشد. گرافیک اسلایدها، باید ساده و متناسب با یک ارائه ی علمی بوده و فاقد جلوه های بصری باشد. می توانید به جای فایل Powerpoint از فایل های PDF استفاده کنید. لطفاً، تعداد اسلایدها را به حداقل ممکن محدود کنید. همچنین، بهتر است به جای روخوانی متن، مطالب را به طور شفاهی و با ادبیات خودتان بیان کنید. بر این اساس، ساختار ارائه باید شامل موارد زیر باشد:

۱. صفحه ی اول، مشتمل بر اطلاعات پایان نامه (مطابق قالب ارائه شده)

۲. اسلاید های معرفی پژوهش

۳. اسلایدهای معرفی طرح (نقشه ها، دیاگرام ها، پرسپکتیوها و نظایر آن) - (مخصوص دانشجویان معماری)

۴. مقاله های چاپ شده (یا پذیرفته شده)

توصیه می شود که زمان ارائه ی خود را به سه بازه ی مساوی ده دقیقه ای تقسیم کنید. ده دقیقه نخست، با معرفی موضوع آغاز شده و به توضیح روش، ختم می شود. در ده دقیقه ی دوم، بر معرفی یافته ها و نتایج تحقیق خود تأکید کنید. این بخش، یکی از مهمترین مراحل ارائه ی شما است. چرا که حاصل پژوهش شما را معرفی می کند. در ده دقیقه ی سوم، به معرفی طرح (مخصوص دانشجویان معماری) بپردازید. در معرفی طرح، ابتدا سعی کنید اثر دستاوردهای پژوهشی خود بر طرح را نشان بدهید. برای این منظور، شاید لازم باشد دیاگرام ها یا نقشه هایی نیز تهیه کنید. پس از آن، کلیات طرح را به طور خلاصه و بدون ورود عمیق به جزئیات طرح، معرفی کنید. برای تسلط بیشتر بر ارائه، مدارک و نقشه های کافی و با مقیاس مناسب در اسلایدها بگنجانید. همچنین، حتماً فایل نقشه ها را در محیط نرم افزار خود، باز نگهدارید تا در صورت لزوم، به آن استناد کنید. یک نسخه کاملاً مشابه رساله ای که به داوران تحویل داده اید؛ همراه داشته باشید.